

[63. 7.]

VERSLAG.

Bij het afdelingsonderzoek van de begrooting van het domeinfonds voor 1881 zijn de volgende bedenkingen in 't midden gebragt:

§ 1. In eene der afdelingen beklagde men zich op nieuw over den langzamen gang die in de voltooiing der slooping van de werken der opgehevene vestingen valt op te merken. Terwijl reeds in 1874 tot de ontmanteling besloten werd, zijn thans van de 596,25 hektaren daardoor verkoopbaar geworden oppervlakte nog slechts 202,50 hektaren werkelijk verkocht. Men meende aan den Minister van Financien de vraag te moeten rigten of die trage voortgang der zaak niet, althans voor een deel, toegeschreven moest worden aan de wijze, waarop de onderhandelingen over den verkoop der beschikbaar geworden gronden tusschen den met het werk der ontmanteling belasten ingénieur en de gemeentebesturen worden gevoerd.

§ 2. Twijfel werd geopperd, of wel altijd de bepaling van art. 2a van de wet van 29 Augustus 1848 (*Staatsblad* n°. 39) omtrent den verkoop van domeinen, volgens welke de in veiling gebragte perceelen dadelijk worden toegewezen, indien de geboden som met de berekende verkoopwaarde overeenkomt of die te boven gaat, behoorlijk wordt nageleefd. Aanleiding tot dien twijfel vond men in het bij de Kamer aanhangig adres van de heeren VAN DEN BIESEN en MERCKELBACH. Adressanten beklagen zich daarin, dat terwijl zij op eene verkooping van vestinggrond te Breda de hoogste bidders waren geweest voor eene kaveling en dit hun bod de geschatte waarde overtrof, de bedoelde grond hun toch niet is toegewezen. Naar het schijnt had, kort voor de openbare veiling, de Minister aan den betrokken ontvanger doen weten, dat de bedoelde gronden, wat daarvoor ook mogt geboden worden, niet moesten worden gegund. Heeft een en ander werkelijk op die wijze plaats gehad, waarom heeft dan de Regering een perceel, wat zij niet raadzaam achtte te verkoopen, op den veilings-catalogus doen brengen, en zoo de zaak eerst later aan 't licht kwam, het begrijpen daarvan in de veiling niet belet? En kon, nu de verkoop eenmaal had plaats gevonden, met het oog op het aangehaalde wetsartikel, de toewijzing achterblijven?

Art. 1. Onderart. 2. Eenige leden beklagden zich, dat de zaak der afdamming van het Slaak, waarover reeds sedert jaren wordt gehandeld, nog altijd hangende blijft. Men deed daartegen opmerken, dat eerst nagenoeg een jaar geleden de dading getroffen is, die het mogelijk heeft gemaakt een bepaald ontwerp voor het volvoeren van dit werk te maken, en dat dan ook de Regering in hare Memorie van Toelichting de hoop uitdrukt, dat het werk in den loop van 1881 zal kunnen worden aanbesteed.

Intusschen zag men vrij algemeen bezwaar in de wijze, waarop de Regering zich de middelen wil voorbehouden om, zoo de afdamming werkelijk in het volgend jaar een aanvang mogt kunnen nemen, de kosten daarvan te bestrijden. Terwijl zij het vermoedelijk saldo van het domeinfonds voor 1881 op f 400 000 raamt, brengt zij daarvan bij onderafdeeling 5 van deze wet slechts f 125 000 in rekening, als bestemd om aan de middelen tot goedmaking der uitgaven, begrepen in de Staatsbegrooting voor 1881 te worden toegevoegd. De overige f 275 000 worden stilzwijgend voor de afdamming van het Slaak gereserveerd, en zullen, zoo noodig, bij eene aanvullingswet voor dat gebruik worden bestemd. Maar zoo doende blijft die post van f 275 000 in de lucht hangen, en zou, indien de aanvullingswet niet kwam, buiten de begrooting om, een overschot worden gevormd, waarvan het gebruik niet is aangewezen. Men acht dit een verkeerd stelsel, en zou het veel regelmatiger achten, dat de f 25 000, bij het thans behandeld onderartikel 2 uitgetrokken, met de f 275 000 werden verhoogd, en dus ook in de omschrijving van dat onderartikel de afdamming van het Slaak begrepen werd. Zoo doende zou de tegenwoordige wet ook beter verband houden met de Middelenwet, of liever blijken, waarom daarbij, in plaats van het vermoedelijk saldo van het domeinfonds van f 400 000 slechts f 125 000 in rekening is gebragt. Bleef de afdamming van het Slaak in 1881 achterwege, dan zou dit, wat de thans vast te stellen begrooting van het domeinfonds betreft, geen ander gevolg hebben, dan dat van een der daarbij toegestane credieten geen gebruik werd gemaakt.

Onderafdeeling 3. Uit den staat van baten en kosten, voortspruitende uit de ontmanteling der vestingen (n°. 5 der gedrukte stukken) heeft men met eenige bevreemding gezien, dat onder die kosten, wat 's Hertogenbosch betreft, eene som van f 92 709,15 voor het maken van een exercitie-terrein en eene andere som van f 12 649,19* voor den aanleg van eene militaire zweminrichting zijn gebragt. Die uitgaven staan niet in regtstreeksch verband tot de ontmanteling en hadden, naar men meent, op de begrooting van het Departement van Oorlog moeten worden uitgetrokken. Nu dit niet is geschied, levert, blijkens de medegedeelde recapitulatie, 's Hertogenbosch bij uitzondering van al de in 1874 opgeheven vestingen, een nadeelig verschil van f 37 360,99 tusschen de kosten en baten der ontmanteling op.

Art. 2. De uitdrukking: » te doene ontvangsten » schijnt minder juist. Men doet eene uitgaaf, maar verkrijgt of verwerft eene ontvangst.

De Commissie van Rapporteurs is van oordeel, dat door de opneming in het tegenwoordig Verslag der bovenstaande bedenkingen, die bij de openbare beraadslaging kunnen worden opgelost, die beraadslaging genoegzaam is voorbereid.

Aldus vastgesteld den 4den December 1880.

SCHIMMELPENNINCK.

VAN DE WERK.

HUMALDA VAN EYSINGA.

BASTERT.

SICKESZ.

